

L'ombra de l'eunuc

Jaume Cabré

Az eunuch árnyéka

A délutánt a Catalunya Könyvtárban töltötte, és megküzdött az alap meg a felépítmény fogalmával, amiről a történelemtanár azt mondta, hogy már elavult, marxista maszlag, a történelmi materializmus pedig a leninizmus blöffje (és mindenki vadul kereste a lexikonban a leninizmust meg a történelmi materializmust, ahogy gyerekkorunkban a kurvát meg a faszt, de nem találtuk meg, mert akkoriban a Voxot használtuk), a filozófiatanár viszont azt mondta, már hogyan volnának érvényesek, és segített különbséget tenni Marx és Weber álláspontja között, hogy a végén szinte kötelező volt választani egyiket vagy a másikat, mert olyan időket éltünk, amikor az árnyalatokat betiltották, a kételkedést büntették, és aki nincs velem, az ellenem van, és milyen távol volt már az Újtestamentum meg az a szokás, hogy idézzünk belőle, pedig akkoriban még minden vasárnap elmentem a templomba, de ezt a kispolgári titkot gondosan őriztem, egyedül Bolós tudott róla. Vacsorázni is az Aribauba mentem, mintha azon igyekeznék, hogy minél előbb gyomorfekélyt kapjak, aztán idegességemben sétálni kezdtem a Gràcia sétányon, és a szorongás ellenére arra gondoltam, milyen szép város is Barcelona, az utcai lámpáival, amilyenek Feixesben nincsenek, meg a sok emberrel, egy kicsit csendesek ugyan, de emberek, és a közlekedési rendőrök olyan muris szalmakalapot viselnek, mint Stan és Pan, és el lehet bámézkodni a Publi meg a Savoy plakátja előtt, és elhatározni, hogy holnap rábeszélem Bolóst, menjünk moziba. És ha vadállat lettem volna, megéreztem volna a félelem szagát, mert Barcelona reszketve lapult a bizalmatlanság és a rettegés takarója alatt, mert mi diákok néhány hete előzőnlöttük az utcákat, és az Eixample sugárutat napközben gyakorlatilag teljesen megszállták a zsaruk páncélautói, a zsaruk lovai meg a zsaruk gyűlölete, és az utcák csatatérré változtak, éjjel pedig még rosszabb volt a helyzet, mert bármelyik pillanatban előbújhatott a föld alól egy csapat titkosrendőr, hogy igazoltasson, mit csinálsz, hová mész, honnan jössz, meg hogy Marx vagy Weber.

Aztán éjfél lett, és Miquel engedelmesen elment a megadott helyre, a Domingo passzázshoz. És lám: a kihalt passzázs kellős közepén ott állt a rozzant moped. Bedugta a kulcsot, amit Bertától kapott, és be is indult, én pedig egyre jobban csodáltam Berta képességeit, és egyre jobban szerettem. Egyszerre igazi gerillavezérnek éreztem magam, és a lány volt a titkos szeretőm. Kár, hogy nem látja, amikor megcsinálom. De az is lehet, hogy jobb.

Miquel Che Gensana a València utcához vitte a mopedet. Lépésről lépésre követve az utasításokat befordult az Urgell utcába, és először csak jelzésképpen hajtott el a buszmegálló előtt, hogy ismeretlen társa megtudja, minden rendben. Amikor másodszor is elhajtott előtte, lelassított. Egy árny ugrott fel a hátsó ülésre, és átfogta a derekát. Berta hangját hallotta, ahogy odasúgja, Dani nem tudott eljönni; szegény srácnak negyvenfokos láza van; de azért megcsináljuk. A szíve már addig is zabolátlanul dörömbölt a pániktól, hogy el kell játszania a bátrát, most azonban eszeveszett bim-bam-bumba kezdett, mert Berta lélegzetének melege cirógatta a fülét, és a lány karja fonódott a derekára, ennél nagyobb kegyet pedig nem is kérhetett volna az égiektől. Berta meg csak úgy lazán, szelíden és gyönyörűségesen Che Gensana hátára hajtotta a fejét, aki bódulatban hajtott végig a Mallorca utcán, és amikor a Gràcia sétányhoz értek, a lány azt mondta, utána megiszunk egy sört a Drugstore-ban, ő meg bólintott, és azt kívánta, bárcsak már utána lenne. Lefelé fordult a Pau Claris utcán, és mivel nem volt forgalom, egykettőre oda is ért a rendőrshöz, a Via Laietanán. Hogy még izgalmasabb legyen, Barcelona város önkormányzatának automatikus közlekedési jelzőlámparendszere úgy akarta, hogy a rendőrség előtt éppen pirosat kapjanak, és meg kelljen állniuk, alig húszlépésnyire egy tetű rendőrtől, aki géppisztolyt markolva, bizalmatlanul figyelte őket. Miközben

Miquel úgy érezte, nyomban holtan terül el, meghallotta Berta elfojtott kuncogását, ahogy odasúgta, hű, de kurva pechünk van, és neki két dolog villant át az agyán: először az, hogy Berta így gerillának elég csúnyán beszél, aztán meg az, hogy micsoda szégyen, bezzeg ez a lány sosem fél. Berta még jobban hozzásimult a motoron és átölelte, mintha szerelmespár volnának, és a rendőr máris levette róluk a fél szemét. Miquel pedig már végképp a halálán volt, de most az ölelés miatt. Zöld. Baszd meg, Miquel, zöld a lámpa!

Mire a székesegyházhoz értek, az ölelés már csak emlék volt. A lány csak a harccal törődött, mintha nemcsak a félelem, de a szív is hiányozna belőle, és azt mondta, innen külön-külön kell továbbmennünk. Ő meg, jaj ne, de hát miért? És a lány, mert csak ketten vagyunk, és sok a meló; így veszélyesebb, de nem baj.

A csendes Sant Jaume téren iszonyatos robajt csaptak a motorral. Átvágtak a Ferran utcához. Itt parkolj le, mondta, amikor odaértek az Avinyó sarkára. Amikor újra csönd lett, Miquel úgy látta, hogy az egyik lámpaoszlop mögül előbukkan egy rendőrautó, és Berta is így láthatta, mert azt mondta, azt hiszem, messzebb kellett volna letennünk a motort. Miquel felnyögött, és most mi lesz, a lány meg felnevetett, hátba vágta, és a kezébe nyomott egy zacskót, aztán azt mondta, vicceltem, cseszd meg, a zsernyákok éjjel alszanak.

Megosztoztak a munkán: a lány a régi kormányzósági palota felé megy, ő meg a városháza felé. Mivel nem volt, aki fedezze őket, jól és gyorsan kellett csinálniuk. Nem kapkodva, de tempósan. Ő meg arra gondolt, a veszedbe rohansz, te idióta, ki kényszerített rá...? De Berta már az utolsó figyelmeztetésre emelte fel az ujját, ha bármi zajt hallasz, rohanj el, hagyd a fenébe a motort. Mind közül alighanem ezt az utasítást értette a legjobban. Öt perc múlva itt találkozunk. Azzal hangtalanul eltűnt egy sötét utcában. Miquel tétován bámult a festékespalackjára. Másfél percig mozdulni se bírtam. Bertára gondolt, még jobban csodálta, aztán hirtelen magához tért; gyorsan elindult, gyerünk-gyerünk, aztán elérte a városháza oldalfalát. Körülnézett. A rendőrök biztosan csak a homlokzatot őrzik. Vagy körül is járnak? Kémek lapulnak a falak tövében? Fogalma sem volt, tiszta kamikaze-akció az egész. Két és fél perc telt el, nem maradt sok időm, de képtelen voltam cselekedni. Elképzelte, ahogy Berta egymás után kanyarítja a gyöngybetűket, a nyelvét kidugva igyekszik, szorgalmas kislány, mint aki a leckéjét írja. Megrázta a fejét, hogy elhessegesse a képet. Három perc, és még semmire sem jutott. Megpróbálta felidézni az első mondatot, az amnesztiakövetelésről. Levette a szórópalack kupakját, de az rögtön kiesett a kezéből és vidáman zörömbölve elgurult, ő meg legszívesebben elsüllyedt volna, mert tízezer rendőr ereszkedett alá ejtőernyővel, és zúdított rá gépfegyvertűzet; nem, sehol senki. Felvette a kupakot, és amikor elkezdte bemocskolni a sok száz éves falat a szabadság festékével, visszatért belé ez erő. Most már valóban hős volt. Előbb az s, aztán hozzá a z. Lassan, szép írással. Hamar kész lett. Megnézte az óráját, a francba, Berta már órák óta várja a motornál. Egy közeli templom harangja fenyegetően figyelmeztette, hogy egy óra, és ő meg sem köszönve a segítséget rohanni kezdett a motor felé, Berta felé. Barcelona francóista városházának egyik falán pedig ott díszlett, amíg a makacs hatóságok el nem távolították, az az SZERETLEK, amely rettegő szívem legmélyéről jött. Az én bizalmas, hiábavaló és illegális szerelmi vallomásom.

Traduit per Zsuzsanna Tomcsányi